

Mžany

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Hradec Králové

Nadmořská výška: 272 m n. m.

Počet obyvatel: 428

Adresa URL: www.mzany.cz

Okres: Hradec Králové

GPS souřadnice: 50.296410N, 15.675849E

První pís. zmínka: 1404 (620 let)

PSČ: 503 15

Historie obce Mžany

Obec Mžany, poprvé připomínaná r. 1404, se nachází 14 km severozápadně od Hradce Králové a 1,5 km jihozápadně od obce Sadová, s níž je v mnohém historicky svázána. Název obce se lidově vykládá od mlh tvořících se v okolí řeky Bystřice. Dle další pověsti o vzniku názvu byla obec založena obchodníky z povodí řeky Mže. Jiná varianta uvádí souvislost se zemanským rodem pánu ze Mžan (Zbislav Sokol ze Mžan). Roku 1536 zdědil Mžany Mikuláš Dohalský z Dohalic. V r. 1638 Mžany koupil královský rada a soudce Vilém Jindřich Odkolek z Mětic (svého syna Maxmiliána vydědil za to, že uzavřel sňatek s dcerou poddaného sedláka ze Mžan). K obci Mžany patří ještě osady Stračovská Lhota (první zmínka 1399) a Dub (r. 1543), ležící pod vrchem Bukvice (312 m). Všechny zmíněné obce leží v krajině, v níž vyvrcholil poslední velký ozbrojený konflikt na území naší vlasti - válka mezi Pruskem a Rakouskem. Dne 3. července 1866 v 8 hodin ráno, za hromového "hurá" pruských linií, vystoupil za posledním stavením Dubu pruský král Vilém I. z kočáru, v němž přijel od Jičína. Vsedl na koně, aby se spolu s generálem Moltkem, kancléřem Bismarckem, ministrem války Roonem a dalšími ujal řízení rozhodující bitvy. Svůj hlavní stan zřídili na nedaleké výšině Rozkoš (268 m). Od Dubského hájku mezi Dubem a Stračovskou Lhotou zazněly první dělostřelecké salvy a druhá největší bitva 19. stol. za účasti půl milionu vojáků začínala nabývat na síle. Památku tisíců padlých připomínají četné pomníky a pamětní desky, šest je jich ve zmíněných obcích, ve středu Mžan pak ještě velký pomník obětem obou světových válek.

